

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

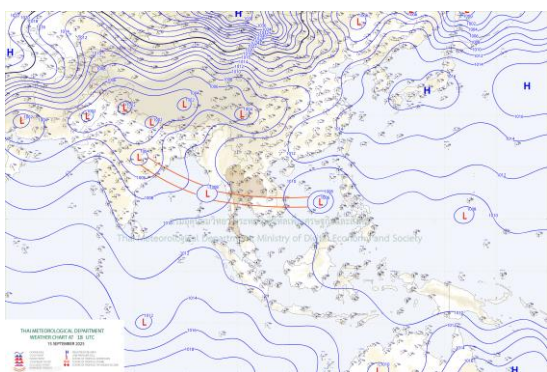
โทรศัพท์/โทรสาร 02-2819959 E-mail : droughtcenter@gmail.com

รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร

วันที่ 16 กันยายน 2568 (เวลา 08.00 น.)

1. สภาพอากาศ

1.1 พยากรณ์อากาศประจำวัน 06.00 น.

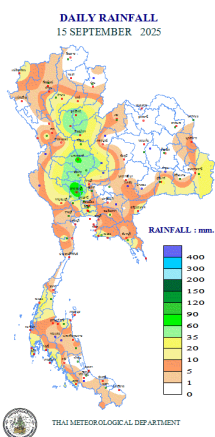

แผนที่อากาศผิวพื้นวันที่ 16 กันยายน 2568 เวลา 01:00 น.

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง รวมทั้งกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ภาคตะวันออก และภาคใต้ ยังคงมีฝนตกหนักบางแห่ง ทั้งนี้เนื่องจากมีร่องมรสุมพาดผ่านภาคกลาง ภาคใต้ตอนบน และภาคตะวันออก เข้าสู่หย่อมความกดอากาศต่ำกำลังแรงบริเวณทะเลจีนใต้ ประกอบกับมีลมตะวันออกเฉียงใต้พัดปกคลุมภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ภาคตะวันออก และอ่าวไทยตอนบน ในขณะที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้กำลังปานกลางยังคงพัดปกคลุมทะเลอันดามัน ภาคใต้ และอ่าวไทย ขอให้ประชาชนในบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง รวมทั้งกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ภาคตะวันออก และภาคใต้ ระวังอันตรายจากฝนตกหนักและฝนที่ตกสะสมซึ่งอาจทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลันและน้ำป่าไหลหลาก โดยเฉพาะพื้นที่ลาดเชิงเขาใกล้ทางน้ำไหลผ่านและพื้นที่ลุ่ม

สำหรับบริเวณทะเลอันดามันตอนบนมีคลื่นสูง 1-2 เมตร ส่วนทะเลอันดามันตอนล่าง และอ่าวไทยมีคลื่นสูงประมาณ 1 เมตร บริเวณที่มีฝนฟ้าคะนองคลื่นสูงมากกว่า 2 เมตร ขอให้ชาวเรือเดินเรือด้วยความระมัดระวังและหลีกเลี่ยงการเดินเรือในบริเวณที่มีฝนฟ้าคะนอง

1.2 ปริมาณน้ำฝน เวลา 07.00 น. วันที่ 15 ก.ย. 68 ถึง เวลา 07.00 น. วันที่ 16 ก.ย. 68

ที่	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณฝน (มม.)	ความรุนแรง
1	อ.เมือง	นครสวรรค์	67.5	ฝนตกหนัก
2	อ.พิชัย	อุตรดิตถ์	56.7	ฝนตกหนัก
3	อ.เกาะลันตา	กระบี่	55.4	ฝนตกหนัก
4	อ.เถลิง	ภูเก็ต	38.0	ฝนตกหนัก
5	อ.เมือง	สมุทรปราการ	36.0	ฝนตกหนัก

ฝนตกหนักมาก (>90 มม.) ฝนตกหนัก (35.1-90 มม.) ฝนตกปานกลาง (10.1-35.0 มม.) ฝนตกเล็กน้อย (0.1-10.0 มม.) ไม่มีฝน (0 มม.)

ข้อมูลจาก กรมอุตุนิยมวิทยา

2. สถานการณ์น้ำ (ข้อมูล ณ วันที่ 15 ก.ย. 68)

2.1 สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง ปริมาณน้ำในอ่างฯ 58,350 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 76 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 34,401 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 65) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2567 (51,199 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 68) มากกว่าปี 2567 จำนวน 7,151 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 485.36 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 216.99 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 18,159 ล้าน ลบ.ม.

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ปริมาณน้ำในอ่างฯ 54,432 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 77 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 30,893 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 65) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2567 (48,041 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 68) มากกว่า ปี 2567 จำนวน 6,392 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 394.90 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 138.70 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 16,498 ล้าน ลบ.ม.

ภาค	ขนาดใหญ่						ขนาดกลาง						รวม						รับได้อีก
	จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				
			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ	
เหนือ	8	24,825	20,197	81	13,452	74	87	1,145	922	81	829	79	95	25,970	21,119	81	14,281	75	4,854
ตอน.	12	8,368	5,737	69	4,085	61	230	2,122	1,613	76	1,444	74	242	10,490	7,351	70	5,530	64	3,139
กลาง	3	1,419	727	51	667	49	27	419	280	67	254	65	30	1,838	1,006	55	920	53	831
ตะวันตก	2	26,605	21,360	80	8,083	61	8	164	72	44	61	40	10	26,769	21,432	80	8,144	60	5,336
ตะวันออก	6	1,515	938	62	844	59	52	1,009	703	70	647	68	58	2,524	1,642	65	1,491	63	883
ใต้	4	8,194	5,473	67	3,762	58	44	721	327	45	272	41	48	8,916	5,800	65	4,035	56	3,115
รวม	35	70,926	54,432	77	30,893	65	448	5,579	3,918	70	3,508	68	483	76,506	58,350	76	34,401	65	18,159

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำภูมิพล สิริกิตี แควน้อยฯ และป่าสักชลสิทธิ์ รวม 4 อ่างฯ มีปริมาณน้ำในอ่างฯ 20,050 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 81 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 13,354 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 73) ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 163.31 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 53.49 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 4,821 ล้าน ลบ.ม.

อ่างเก็บน้ำ	ปริมาณน้ำในอ่างฯ		ปริมาณน้ำใช้การได้		ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ		ปริมาณน้ำระบาย		ปริมาณน้ำรับ ได้อีก
	ปริมาณน้ำ	% ความจุอ่างฯ	ปริมาณน้ำ	% น้ำใช้การ	วันนี้	เมื่อวาน	วันนี้	เมื่อวาน	
ภูมิพล	10,409	77	6,609	68	68.53	65.55	10.06	9.62	3,053
สิริกิตี	8,311	87	5,461	82	30.55	32.87	20.06	19.96	1,199
ภูมิพล+สิริกิตี	18,720	81	12,070	74	99.08	98.42	30.12	29.58	4,252
แควน้อยฯ	763	81	720	80	13.73	15.36	10.37	10.37	176
ป่าสักชลสิทธิ์	567	59	564	59	50.50	44.51	13.01	8.71	393
รวมทั้งหมด	20,050	81	13,354	73	163.31	158.29	53.49	48.66	4,821

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ น้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 30 ของความจุอ่างฯ จำนวน 4 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯ ลำตะคอง (27%) อ่างฯ สำนางรอง (27%) อ่างฯ ทับสลา (26%) และอ่างฯ คลองสีไยต์ (22%)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ มากกว่าร้อยละ 80 ของความจุอ่างฯ จำนวน 9 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯ สิริกิตี (87%) อ่างฯ แม่จัดสมบูรณ์ชล (83%) อ่างฯ แควน้อยบำรุงแดน (81%) อ่างฯ แม่มอก (103%) อ่างฯ ห้วยหลวง (100%) อ่างฯ น้ำอูน (90%) อ่างฯ วชิราลงกรณ์ (81%) อ่างฯ บางพระ (86%) และอ่างฯ ประแสร์ (84%)

2.2 สภาพน้ำท่า

แม่น้ำท่าตะเภา ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย

แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำพระสทิ้ง แม่น้ำตาปี แม่น้ำโก-ลก ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ

แม่น้ำน่าน แม่น้ำมูล ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์มาก

แม่น้ำยม แม่น้ำบางปะกง ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์ท่วม

แม่น้ำเจ้าพระยา สถานี C.2 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 2,224 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 2,259 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำ +23.34 ม.รทก. ต่ำกว่าตลิ่ง 2.36 ม.

เขื่อนเจ้าพระยา สถานี C.13 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 2,000 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 2,000 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำเหนือเขื่อน +17.21 ม.รทก. (เมื่อวาน +17.31 ม.รทก.) ระดับน้ำท้ายเขื่อน +14.68 ม.รทก. (เมื่อวาน +14.68 ม.รทก.)

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันออก รวม 122 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 122 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองชัยนาทป่าสัก (ปตร.มโนรมย์) 92 ลบ.ม./วินาที คลองชัยนาท-อยุธยา (ปตร.มหาราช) 30 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำป่าสัก เขื่อนพระรามหก 237 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 225 ลบ.ม./วินาที) รับน้ำเข้าคลองระพีพัฒน์ 50 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 34 ลบ.ม./วินาที) ผ่านคลองระพีพัฒน์แยกตก (ปตร.พระศรีศิลป์) 16 ลบ.ม./วินาที และผ่านคลองระพีพัฒน์แยกใต้ (ปตร.พระศรีเสาวภาค) 10 ลบ.ม./วินาที

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันตก รวม 292 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 289 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองมะขามเฒ่าอุทุมพร (ปตร.มะขามเฒ่า-อุทุมพร) 31 ลบ.ม./วินาที คลองมะขามเฒ่ากระเสียว (ปตร.มะขามเฒ่า-กระเสียว) 11 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำสุพรรณ (ปตร.พลเทพ) 100 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำน้อย (ปตร.บรมธาตุ) 100 ลบ.ม./วินาที และคลองเล็กอื่น ๆ 50 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำเจ้าพระยา อสามโคก จ.ปทุมธานี สถานี C.29B ปริมาณน้ำไหลผ่านเฉลี่ย 2,025 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 2,078 ลบ.ม./วินาที)

2.3 คุณภาพน้ำ

กรมชลประทาน ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ (ค่าความเค็ม) ในแม่น้ำเจ้าพระยา

แม่น้ำ	จุดเฝ้าระวัง	ค่าความเค็ม (กรัม/ลิตร)							เกณฑ์	หมายเหตุ
		9 ก.ย. 68	10 ก.ย. 68	11 ก.ย. 68	12 ก.ย. 68	13 ก.ย. 68	14 ก.ย. 68	15 ก.ย. 68		
เจ้าพระยา	ปากคลองสำแล จ.ปทุมธานี	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	ปกติ	- เกณฑ์เฝ้าระวัง 0.25 กรัม/ลิตร - เกณฑ์มาตรฐานในการผลิตน้ำประปา 0.50 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ทำนบกุ่มบุรี จ.นนทบุรี	0.11	0.11	0.10	0.10	0.11	0.11	0.11	ปกติ	- เกณฑ์เฝ้าระวังเพื่อการเกษตร 2.00 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ทำนบกุ่มชลประทานสามเสน กทม.	0.12	0.12	0.11	0.11	0.11	0.11	0.11	ปกติ	

ที่มา: ฝ่ายตะกอนและคุณภาพน้ำ ส่วนอุทกวิทยา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

2.4 สถานการณ์น้ำโขง

สถานี	ระดับตลิ่ง	ระดับน้ำ 14 ก.ย. 68	+ สูงกว่าตลิ่ง - ต่ำกว่าตลิ่ง
อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	12.80	4.47	-8.33
อ.เชียงคาน จ.เลย	16.00	9.07	-6.93
อ.เมือง จ.หนองคาย	12.20	6.73	-5.47
อ.เมือง จ.นครพนม	12.00	7.86	-4.14
อ.เมือง จ.มุกดาหาร	12.50	7.90	-4.60
อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี	14.50	10.05	-4.45

หมายเหตุ ข้อมูลจาก www.drw.go.th

3. การเตรียมความพร้อมและการให้ความช่วยเหลือเฉพาะหน้า

กรมชลประทาน เตรียมความพร้อมเครื่องจักร-เครื่องมือ ในช่วงฤดูฝน ปี 2568 ประจำปีสัปดาห์ (วันที่ 1 - 7 ก.ย. 68) การช่วยเหลือทั้งหมด รวม 615 หน่วย ได้แก่ เครื่องสูบน้ำ 428 เครื่อง (ปริมาณน้ำที่สูบ 137,895,952 ลิตร) รถบรรทุกน้ำ 4 คัน (ปริมาณน้ำ 48,000 ลิตร) เครื่องผลักดันน้ำ 146 เครื่อง และเครื่องจักรอื่น ๆ 37 หน่วย

กรมปศุสัตว์ ให้ความช่วยเหลือ ได้แก่ สนับสนุนพืชอาหารสัตว์ 22,900 กก. ถังขี้ฟอสฟอรัส 64 ถัง ส่งเสริมสุขภาพสัตว์ 34,545 หน่วย รักษาสัตว์ 10 ตัว รวมทั้งอพยพสัตว์ 1,268 ตัว

4. ผลกระทบด้านการเกษตร

4.1 อุทกภัย ช่วงภัย 23 ก.พ. 68 - ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 40 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงราย เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ น่าน พะเยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำพูน ลำปาง สุโขทัย อุทัยธานี อุดรดิตถ์ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม บึงกาฬ มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย สกลนคร หนองคาย หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ อุบลราชธานี พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สุพรรณบุรี อ่างทอง ชลบุรี ฉะเชิงเทรา นครศรีธรรมราช พัทลุง และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เกษตรกร 125,453 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 881,811 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 785,973 ไร่

พืชไร่และพืชผัก 78,546 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 17,292 ไร่ **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 35,797 ราย พื้นที่ 275,423 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 240,529 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 33,082 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 1,813 ไร่ คิดเป็นเงิน 395,149,221 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 2,823 ราย พื้นที่ 12,348 ไร่ วงเงิน 21,579,642 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 15 ก.ย. 68)

ด้านประมง ได้รับผลกระทบ 30 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุดรดิตถ์ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บึงกาฬ มุกดาหาร ยโสธร เลย สกลนคร หนองคาย หนองบัวลำภู อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ ภูเก็ต และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เกษตรกร 8,277 ราย พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับผลกระทบ 7,794 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 7,157 ไร่ บ่อกุ้ง 636 ไร่ กระชัง 779 ตม. **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 1,680 ราย พื้นที่รวม 950 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 913 ไร่ บ่อกุ้ง 37 ไร่ กระชัง 779 ตม. คิดเป็นเงิน 4,982,439 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 561 ราย พื้นที่ 327 ไร่ กระชัง 524 ตม. วงเงิน 1,971,194 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 12 ก.ย. 68)

ด้านปศุสัตว์ ได้รับผลกระทบ 17 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุดรดิตถ์ นครพนม บึงกาฬ สกลนคร หนองคาย และจังหวัดพัทลุง เกษตรกร 106,458 ราย สัตว์ได้รับผลกระทบ 4,161,089 ตัว แบ่งเป็น โค 204,585 ตัว กระบือ 57,819 ตัว สุกร 154,214 ตัว แพะ/แกะ 5,981 ตัว และสัตว์ปีก 3,738,490 ตัว แปลงหญ้า 13,706 ไร่ **อยู่ระหว่างสำรวจความเสียหาย** (ข้อมูล ณ วันที่ 3 ก.ย. 68)

4.2 วาตภัย ช่วงภัย 16 ก.พ. 68 - ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 26 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงใหม่ ตาก แพร่ นครสวรรค์ พะเยา เพชรบูรณ์ ลำปาง ลำพูน สุโขทัย ศรีสะเกษ หนองบัวลำภู อุบลราชธานี จันทบุรี ตราด เพชรบุรี ปทุมธานี สระบุรี กระบี่ นครศรีธรรมราช พังงา พัทลุง ยะลา สงขลา นราธิวาส และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เกษตรกร 6,775 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 10,954 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 818 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 4,118 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 6,019 ไร่ **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 1,015 ราย พื้นที่ 1,796 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 106 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 760 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 931 ไร่ คิดเป็นเงิน 5,347,845 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 865 ราย พื้นที่ 1,691 ไร่ วงเงิน 4,921,348 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 15 ก.ย. 68)

ด้านประมง ได้รับความเสียหาย 1 จังหวัด คือ จังหวัดกาฬสินธุ์ พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับความเสียหาย เกษตรกร 1 ราย กระชัง 50 ตม. คิดเป็นเงิน 18,400 บาท **ช่วยเหลือเสร็จสิ้นแล้ว**

ด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

5. การปฏิบัติการฝนหลวง

กรมฝนหลวงและการบินเกษตร เปิดปฏิบัติการฝนหลวง ประจำปี 2568 ตั้งแต่วันที่ 2 ธันวาคม 2567 โดยมีแผนการตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง 22 หน่วย ได้แก่ หน่วยฯ จังหวัดเชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ แพร่ เพชรบูรณ์ พิษณุโลก ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ อุดรธานี อุบลราชธานี กาญจนบุรี ระยอง ลพบุรี จันทบุรี สระแก้ว ชุมพร ประจวบคีรีขันธ์ นครศรีธรรมราช สงขลา และหน่วยฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ครอบคลุมพื้นที่ 77 จังหวัดทั่วประเทศ เพื่อช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรสร้างความชุ่มชื้นให้กับป่าไม้ เติมน้ำต้นทุนให้กับอ่างเก็บน้ำและเขื่อนต่างๆ ป้องกันการเกิดไฟป่าและบรรเทาปัญหาหมอกควันยับยั้งการเกิดพายุลูกเห็บ รวมทั้งสถานการณ์ PM 2.5

สรุปผลการปฏิบัติการฝนหลวง ประจำวันที่ 9 กันยายน 2568

- **ภารกิจการปฏิบัติการฝนหลวง เพื่อป้องกันและแก้ไขภัยแล้ง** มีเป้าหมายเพื่อช่วยเหลือบริเวณพื้นที่การเกษตร จ.ลพบุรี สระบุรี นครราชสีมา ศรีสะเกษ มหาสารคาม ยโสธร บุรีรัมย์ สุรินทร์ ร้อยเอ็ด ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี และ จ.เพชรบุรี ทำให้มีฝนตกบริเวณพื้นที่การเกษตร จ.ลพบุรี(ชัยบาดาล พัฒนานิคม ท่าหลวง สระโบสถ์) สระบุรี(พระพุทธบาท เสาไห้ เณิมพระเกียรติ แก่งคอย มวกเหล็ก วังม่วง) นครราชสีมา(สีคิ้ว ปากช่อง วังน้ำเขียว สูงเนิน) ศรีสะเกษ(เมือง ยางชุมน้อย โพธิ์ศรีสุวรรณ เมืองจันทร์ อุทุมพรพิสัย บึงบูรพ์ ห้วยทับทัน) มหาสารคาม(นาเชือก นาตูน วาปีปทุม ยางสีสุราช) ยโสธร ปาดัว เมือง คำเขื่อนแก้ว) บุรีรัมย์(สตึก กระสัง แคนดง) สุรินทร์(จอมพระ สนม รัตนบุรี สำโรงทาบ โนนารายณ์ ศีขรภูมิ เขวาสินรินทร์ เมือง) ร้อยเอ็ด(จตุรพักตรพิมาน พนมไพร ศรีสมเด็จ เมือง) ราชบุรี(ปากท่อ วัดเพลง) ประจวบคีรีขันธ์ (ปราณบุรี หัวหิน กุยบุรี สามร้อยยอด) และ จ.เพชรบุรี (เมือง หนองหญ้าปล้อง แก่งกระจาน ชะอำ ท่ายาง เขาย้อย บ้านลาด บ้านแหลม)

พื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ผืนตบกบบริเวณ จ.มหาสารคาม(พยัคฆภูมิพิสัย) สุรินทร์(ชุมพลบุรี ท่าตูม) ร้อยเอ็ด(เกษตรวิสัย สุวรรณภูมิ ปทุมรัตน์ โพนทราย หนองฮี) ศรีสะเกษ (ราชไศล ศีลาลาด) และ จ.ยโสธร(มหาชนะชัย ค้อวัง)

- การกักการปฏิบัติการฝนหลวง เพื่อเติมเต็มน้ำต้นทุนให้เขื่อนกักเก็บน้ำ ทำให้มีฝนตกบริเวณพื้นที่ลุ่มรับน้ำ เขื่อนลำตะคอง เขื่อนลำพระเพลิง(นครราชสีมา) เขื่อนทับเสลา อุทัยธานี) เขื่อนปราณบุรี (ประจวบคีรีขันธ์) และอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง/เล็กจำนวน 5 อ่าง

สรุปผลรวมปฏิบัติการตั้งแต่เริ่มตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง ประจำวันที่ 13 กันยายน 2568

- การบรรเทาปัญหาภัยแล้งและเพิ่มน้ำต้นทุนในพื้นที่การเกษตรและเขื่อนกักเก็บน้ำ ตั้งแต่วันที่ 23 กุมภาพันธ์ – 13 กันยายน 2568 ปฏิบัติการ 179 วัน จำนวน 2,205 เที่ยวบิน (3,133:30 ชั่วโมงบิน) ปริมาณสารฝนหลวงที่ใช้ปฏิบัติการ 1,737.45 ตัน/1,181 นัต ปฏิบัติการช่วยเหลือพื้นที่การเกษตร 63 จังหวัด พื้นที่การเกษตรที่ได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติการฝนหลวง 144.00 ล้านไร่ และปริมาณฝนสะสมจากการปฏิบัติการฝนหลวงในพื้นที่ลุ่มรับน้ำขนาดใหญ่ 29 แห่ง และอ่างขนาดกลาง/เล็ก 190 แห่ง ปริมาณ 473.33 ล้าน ลบ.ม.

6. สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด (ข้อมูล ณ วันที่ 27 ส.ค. 68)

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ข้าว	1. หนอนห่อใบข้าว	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (นครศรีธรรมราช ยะลา ชลบุรี และกำแพงเพชร) จำนวน 13 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่	- หมั่นสำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอ กำจัดพืชอาศัย และเมื่อตรวจพบผีเสื้อหนอนห่อใบข้าว 4-5 ตัว/ตร.ม. และพบใบข้าวถูกทำลายมากกว่า 15% ในข้าวอายุ 15-40 วัน ใช้สารฆ่าแมลงประเภทดูดซึม
	2. เพลี้ยกระโดดหลังขาว	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ลำพูน ลำปาง ตาก นครศรีธรรมราช มหาสารคาม และนครราชสีมา) จำนวน 189 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 45 ไร่	- เมื่อตรวจพบเพลี้ยกระโดดหลังขาวมากกว่า 1 ตัว/ต้น ให้ไถน้าออกจากแปลงนา
	3. เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล	พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (แม่ฮ่องสอน ลำพูน ตาก ขอนแก่น ชลบุรี มหาสารคาม สุรินทร์ นครพนม อุดรดิตถ์ อุดรธานี และอุบลราชธานี) จำนวน 4,016 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 3,847 ไร่	- เมื่อตรวจพบสัดส่วนของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลตัวเต็มวัยต่อมวนเขียวดูดไข่ ระหว่าง 6 : 1- 8 : 1 หรือ/อ่อนวัยที่ 1-2 เมื่อข้าวอายุ 30-45 วัน จำนวนมากกว่า 10 ตัว/ต้น ให้ใช้สารกำจัดแมลง
	4. เพลี้ยไฟ	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (สุรินทร์ ปราจีนบุรี อุทัยธานี อุดรดิตถ์ และนครราชสีมา) จำนวน 270 ไร่ การระบาดลดลง 30 ไร่	- ใช้น้ำท่วมยอดข้าวทิ้งไว้ 1-2 วัน เมื่อตรวจพบเพลี้ยไฟตัวเต็มวัย 1-3 ตัวต่อต้นในข้าว ใช้ปุ๋ยยูเรีย อัตรา 10 กิโลกรัม/ไร่ หว่านเมื่อข้าวอายุ 10 วัน เพื่อเร่งการเจริญเติบโต
	5. โรคไหม้ข้าว	พื้นที่ระบาด 15 จังหวัด (บุรีรัมย์ สุรินทร์ กาฬสินธุ์ ปราจีนบุรี นครราชสีมา นครพนม ชัยภูมิ ชัยนาท อุดรธานี มุกดาหาร สกลนคร เพชรบูรณ์ อุบลราชธานี ขอนแก่น และมหาสารคาม) จำนวน 5,717 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 45 ไร่	- ถ้าพบอาการของโรคไหม้ข้าวแนะนำให้ใช้ชีวภัณฑ์ ดังนี้ พ่นเชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลีส) อัตราตามคำแนะนำในฉลาก พ่นเชื้อราไตรโครเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัม/น้ำ 200 ลิตร
	6. หนอนกอข้าว	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ชัยนาท มหาสารคาม พิษณุโลก สงขลา และยะลา) จำนวน 327 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 63 ไร่	- ผาตอซึ่งหลังการเก็บเกี่ยว ใช้น้ำท่วมและไถดินเพื่อทำลายหนอนและดักแด้ของหนอนกอข้าวที่อยู่ตามตอซึ่ง
	7. โรคขอบใบแห้ง	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (นครราชสีมา บุรีรัมย์ สงขลา สุรินทร์ ร้อยเอ็ด และสกลนคร) จำนวน 507 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 364 ไร่	- ใช้ชีวภัณฑ์ในการป้องกันการเกิดโรค เช่น เชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลีส) หากพบอาการของโรครุนแรงให้พ่นทุก 7 วัน เมื่อเริ่มพบอาการของโรคบนใบข้าว แนะนำให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช ดังนี้ ไอโซโพรโทโเลน คอปเปอร์ ไฮดรอกไซด์ เซตริฟโตมัยซินซิลเฟต+ออกซีเตตราไซคลิน
มะพร้าว	1. ด่างแรด	พื้นที่ระบาด 27 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ ชลบุรี ชุมพร สมุทรสาคร เพชรบุรี สมุทรสงคราม นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี ตรัง ฉะเชิงเทรา กรุงเทพมหานคร สตูล กระบี่ จันทบุรี สงขลา นครราชสีมา เพชรบูรณ์ ระยอง สมุทรปราการ ภูเก็ต ขอนแก่น พังงา ตรัง นครปฐม บุรีรัมย์ ร้อยเอ็ด และปัตตานี) จำนวน 6,444 ไร่ การระบาดลดลง 39 ไร่	- ปลอ่ยแตนเบียนบราคอน เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำ หรือปลอ่ยแตนเบียนไข่ไตรโครแกรมมา เพื่อควบคุมระยะไข่ของหนอนหัวดำ ใช้สารเคมีมาเม็กดิน-เบนโซเอท โดยมะพร้าวที่มีความสูงมากกว่า 12 เมตรฉีดเข้าลำต้น และมะพร้าวที่มีความสูงน้อยกว่า 12 เมตร เช่น มะพร้าวน้ำหอม มะพร้าวกะทิ และมะพร้าวที่ทำน้ำตาลให้ใช้วิธีการพ่นสารทางใบ
			- ตัดทะลายและช่อดอกมะพร้าวที่โรสีขามะพร้าวเข้าทำลาย

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	2. โรสสีขามะพร้าว 3. หนอนหัวดำ 4. แมลงดำหนาม 5. ดักแด้	พื้นที่ระบาด 15 จังหวัด (สมุทรสาคร กรุงเทพมหานคร ฉะเชิงเทรา ชลบุรี จันทบุรี สมุทรปราการ สงขลา กาฬสินธุ์ นครปฐม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สระแก้ว ชุมพร ตรด และชัยนาท) จำนวน 700 ไร่ การระบาดลดลง 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 42 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ชลบุรี สุราษฎร์ธานี ชุมพร สงขลา สมุทรสาคร ราชบุรี นครศรีธรรมราช เพชรบูรณ์ สมุทรสงคราม ตรด ปัตตานี ขอนแก่น ฉะเชิงเทรา บุรีรัมย์ กาฬสินธุ์ กรุงเทพมหานคร นครราชสีมา กระบี่ สุรินทร์ อุดรธานี ภูเก็ต จันทบุรี พังงา นครพนม อุบลราชธานี สระแก้วหนองคาย นครปฐม สมุทรปราการ ระยอง อำนาจเจริญ กาญจนบุรี ชัยนาท สตูล มุกดาหาร สระบุรี ร้อยเอ็ด สุโขทัย สกลนคร และยะลา) จำนวน 47,976 ไร่ การระบาดลดลง 770 ไร่ พื้นที่ระบาด 26 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ ชลบุรี เพชรบุรี ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ตรด สงขลา กระบี่ พังงา สตูล ตรัง สมุทรสงคราม จันทบุรี ภูเก็ต เพชรบูรณ์ สมุทรสาคร ฉะเชิงเทรา ระยอง นครพนม กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ สระแก้ว อุบลราชธานี พัทลุง และนครราชสีมา) จำนวน 7,639 ไร่ การระบาดลดลง 448 ไร่ พื้นที่ระบาด 18 จังหวัด (บุรีรัมย์ ชลบุรี ตรด ประจวบคีรีขันธ์ กรุงเทพมหานคร สมุทรสงคราม ฉะเชิงเทรา สุราษฎร์ธานี จันทบุรี นครศรีธรรมราช เพชรบุรี สมุทรสาคร พังงา นครราชสีมา ราชบุรี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น และภูเก็ต) จำนวน 984 ไร่ การระบาดลดลง 23 ไร่	นำออกไปเผาทำลายทิ้งนอกแปลง กำจัดให้เนิ่นพ่นสารฆ่าไร ในระยะมะพร้าวติดจั่นจนถึงระยะผลขนาดเล็กห่างกัน ประมาณ 1 สัปดาห์ ซึ่งเป็นระยะที่โรสสีขามะพร้าวเข้าทำลาย ควรใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร โดยเลือกสารชนิดใดชนิดหนึ่ง ผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7 วัน - ตัดยอดมะพร้าวที่ถูกหนอนและตัวเต็มวัยของแมลงดำหนามกัดกินไปเผาทำลาย ปลอ่ยกแตนเบียนอะซีโคเดส ควบคุม หนอนแมลงดำหนามมะพร้าว หรือแตนเบียนเตตระสตีดัส ควบคุมด้งด้แมลงดำหนามมะพร้าว และอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่น แมลงหางหนีบ - ใช้ตาข่ายดักจับตัวแมลงในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ทำกองล่อ โดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม เพื่อกำจัดตัวแมลงในระยะหนอน และดักด้ ใช้น้ำมันหล่อลื่นเครื่องยนต์ที่ใช้แล้ว หรือชั้นผสม กับน้ำมันยาง ทาบริเวณแผลโคนต้นหรือลำต้นมะพร้าว เพื่อป้องกันการวางไข่ของตัวแมลงมะพร้าว - ใช้กับดักฟีโรโมนล่อตัวแมลงในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ใช้ตาข่ายหรือแหจับปลามาซึ่งวางทิศทางลมดักจับตัวแมลงในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม อัตรา 800 กรัม/กองล่อ ผสมกับปุ๋ยคอกและมะพร้าวสับ อัตราส่วน 0.5 : 1 เพื่อกำจัดตัวแมลงในระยะหนอนและดักด้ หากพบการระบาดรุนแรงใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ดังนี้ ไดอะซินอน 60% EC อัตรา 80 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร ราดบริเวณคอกมะพร้าวตั้งแต่โคนยอดอ่อนลงมาให้เปียก โดยใช้ปริมาณ 1 - 1.5 ลิตร/ต้น ทุก 15 - 20 วัน ควรใช้ 1 - 2 ครั้ง ในช่วงระบาด
ปาล์ม น้ำมัน	1. หนอนปลอกเล็ก 2. หนอนหัวดำ 3. หนอนหน้าแมว 4. ตัวแมลง	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี ชลบุรี ชุมพร กระบี่ นครศรีธรรมราช และสงขลา) จำนวน 830 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 5 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ชลบุรี นครราชสีมา สกลนคร และจันทบุรี) จำนวน 934 ไร่ การระบาดลดลง 75 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ระยอง สุราษฎร์ธานี สระบุรี และนครศรีธรรมราช) จำนวน 89 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 14 จังหวัด (ชุมพร ร้อยเอ็ด ฉะเชิงเทรา นครศรีธรรมราช ชลบุรี กระบี่ สตูล สงขลา สระบุรี จันทบุรี ระยอง สระแก้ว ตรัง และ สุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,185 ไร่ การระบาดลดลง 20 ไร่	- พ่นเชื้อบีที (Bacillus thuringiensis) พ่นให้ทั่วบริเวณใต้ใบและต้องพ่นในช่วงเช้าหรือเย็น เพื่อหลีกเลี่ยงแสงยูวี ที่จะทำลายเชื้อบีที และพ่นติดต่อกัน - ปลอ่ยกแตนเบียนบราคอน (Bracon hebetor) เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำ - การใช้วิธีกล ตัดใบ และใช้กับดักแสงไฟ การใช้ชีววิธี โดยพ่นแบคทีเรีย บาซิลลัส ทูริงเยนซิส และการใช้สารเคมี โดยพ่นสารฆ่าแมลง - ใช้กับดักฟีโรโมน และใช้ตาข่ายดักจับตัวแมลงในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม เพื่อกำจัดในระยะดักด้ และระยะตัวหนอนและดักด้ - หมั่นทำความสะอาดบริเวณคอกปาล์มน้ำมัน และบริเวณโคนทางใบอย่างสม่ำเสมอ ใช้สารฆ่าแมลงประเภท Carbaryl เช่น เซฟวิน อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือคาร์โบซัลแฟน

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	5. ตัวงูหลาบ 6. โรคลำต้นเน่า 7. โรคทะลายเน่า 8. โรคใบจุด 9. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี ชุมพร สตูล ตรัง กระบี่ ตราด สงขลา สระบุรี นราธิวาส จันทบุรี และนครศรีธรรมราช) จำนวน 582 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (กระบี่ สุราษฎร์ธานี ชุมพร นครศรีธรรมราช ตรัง ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ สงขลา สตูล พังงา จันทบุรี และชลบุรี) จำนวน 11,717 ไร่ <u>การระบาดลดลง 3 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี ตรัง ชุมพร สระแก้ว และนครศรีธรรมราช) จำนวน 981 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ชุมพร สุราษฎร์ธานี สงขลา ยะลา นครศรีธรรมราช และนราธิวาส) จำนวน 87 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ตรัง สุราษฎร์ธานี พังงา กระบี่ ชุมพร และนครศรีธรรมราช) จำนวน 4,516 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 1,385 ไร่</u>	อัตรา 40 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วทรงพุ่ม ทุก 7 - 10 วัน ในตอนเย็นก่อนค่ำ - กำจัดวัชพืชหรือพืชอาศัยอื่น ๆ เพื่อลดการสะสมของเชื้อในธรรมชาติ และใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาราดหรือฉีดพ่นบริเวณรอบโคนต้นและโดยรอบอย่างสม่ำเสมอ - ตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมัน ช่อดอกที่ฝ่อ และทะลายที่พบเป็นโรค แยกต้นกล้าที่เป็นโรคใบจุดออกจากแปลงตัดแต่งใบที่เป็นโรคใบจุดนำออกไปเผาทำลายนอกแปลง - ตัดทางใบที่ถูกทำลายแล้วนำไปเผาพื้นที่ เก็บเศษซากพืช นำออกไปทำลายทิ้งนอกแปลง เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ ปลอยแตนเบียนบราคอน (Bracon hebetor) เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำ - ตัดทางใบปาล์มน้ำมันที่เป็นโรคใบจุดสาหร่าย นำไปเผาทำลายนอกแปลง และหากพบการระบาดของรุนแรงให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ อัตรา 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร
ยางพารา	1. โรคครากขาว 2. โรคใบร่วงชนิดใหม่ ของยางพารา 3. โรคใบร่วงยางพารา 4. โรคคราแป้ง 5. โรคเส้นดำ 6. อาการเปลือกแห้ง	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 2,2252 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 87 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 22 จังหวัด (นราธิวาส ยะลา ตรัง นครศรีธรรมราช สงขลา ปัตตานี พังงา พัทลุง น่าน สุโขทัย อุตรดิตถ์ สุราษฎร์ธานี หนองคาย บึงกาฬ ระนอง ระยอง เลย กระบี่ ลำปาง ภูเก็ต นครพนม และกาญจนบุรี) จำนวน 333,122 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 293,155 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (ตรัง ปัตตานี สุราษฎร์ธานี สุโขทัย อุตรดิตถ์ ตราด หนองคาย ชุมพร พะเยา จันทบุรี กระบี่ และพังงา) จำนวน 5,045 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 63 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ปัตตานี และนครศรีธรรมราช) จำนวน 760 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (กระบี่ จันทบุรี นราธิวาส สุราษฎร์ธานี ตรัง และสกลนคร) จำนวน 147 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ตรัง สกลนคร สุราษฎร์ธานี ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช และชลบุรี) จำนวน 8,475 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 174 ไร่</u>	- คำนแนะนำวิธีการป้องกันกำจัดโรคครากขาว โดยการขุดคู ล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรคนาขนาดกว้าง 30 ซม. ลึก 60 ซม. ไปทางหัวและท้ายในแถวเดียวกันข้างละ 2 ต้น - ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา - หากพบการระบาดของโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา รุนแรง ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรา - รมรังค์ให้เกษตรกรหยุดกรีดยางในขณะที่ยางพารา อยู่ในช่วงผลัดใบ - เมื่อสังเกตพบความผิดปกติในการให้น้ำยางของต้นยาง ควรหยุดกรีด 3-6 เดือน แล้วบำรุงใส่ปุ๋ยต้นยาง หรือจนกระทั่ง น้ำยางไหลเป็นปกติเมื่อทำการทดสอบ - เกษตรกรควรใส่ปุ๋ยเคมีในช่วงปลายฤดูฝนตามคำแนะนำ เพื่อให้ใบที่ผลิออกมาใหม่สมบูรณ์และแก่เร็ว พ้นระยะอ่อนแอต่อการเข้าทำลายของเชื้อ - เมื่อพบอาการโรคเป็นรอยบวมเพียงเล็กน้อย ใช้สารเคมี ป้องกันกำจัดเชื้อราทาบริเวณที่ถูกทำลาย เพื่อรักษาโรค - เมื่อสังเกตพบความผิดปกติในการให้น้ำยางของต้นยาง เช่น ต้นยางไหลนานผิดปกติและน้ำยางจางลง หรือน้ำยางหยุดไหลเร็ว หรือน้ำยางหยุดไหลเป็นช่วง ๆ บนหน้ากรีด ควรหยุดกรีด 3 - 6 เดือน แล้วบำรุงใส่ปุ๋ยต้นยาง
กาแฟ	1. หนอนกาแฟสีแดง	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (เชียงใหม่) จำนวน 8 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- หากพบการเข้าทำลายของหนอนเจาะกิ่งกาแฟ/หนอนกาแฟ-สีแดง ให้ตัดกิ่งและลำต้นออกไปเผาทำลายนอกแปลง
มันสำปะหลัง	1. เพลี้ยแป้ง มันสำปะหลัง	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ชลบุรี สกลนคร สระแก้ว บุรีรัมย์ นครราชสีมา จันทบุรี และอุบลราชธานี) จำนวน 915 ไร่ <u>การระบาดลดลง 70 ไร่</u>	- ให้ไล่และพรวนดิน และใช้ท่อนพันธุ์ที่สะอาด ทำลาย ต้นมันสำปะหลังที่แสดงอาการของโรคใบต่าง - ให้หลีกเลี่ยงการปลูกมันสำปะหลังในช่วงฤดูแล้ง หรือ

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	2. โรคใบไหม้ 3. โรคเน่าเน่าสำหรับ 4. โรคใบด่าง เน่าสำหรับ 5. โรคโคนเน่าหัวเน่า 6. โรคพุ่มแจ้	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ชัยนาท บุรีรัมย์ ยโสธร และ สกลนคร) จำนวน 306 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (ชลบุรี บุรีรัมย์ ระยอง สุรินทร์ กาฬสินธุ์ นครราชสีมา สกลนคร มหาสารคาม และ ขอนแก่น) จำนวน 10,147 ไร่ การระบาดลดลง 567 ไร่ พื้นที่ระบาด 39 จังหวัด (นครราชสีมา กาญจนบุรี ขอนแก่น กำแพงเพชร กาฬสินธุ์ อุทัยธานี ชลบุรี ปราจีนบุรี ลพบุรี อุบลราชธานี ฉะเชิงเทรา บุรีรัมย์ สระแก้ว ชัยภูมิ ระยอง นครสวรรค์ มหาสารคาม ยโสธร สระบุรี สุรินทร์ ชัยนาท มุกดาหาร ร้อยเอ็ด อุดรธานี อำนาจเจริญ ราชบุรี สุพรรณบุรี เพชรบุรี เพชรบูรณ์ ศรีสะเกษ สุโขทัย เลย อุดรดิตถ์ จันทบุรี สกลนคร ตาก นครพนม พิจิตร และหนองบัวลำภู) จำนวน 1,099,364 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 97,046 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (สระแก้ว ชลบุรี และสกลนคร) จำนวน 118 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (กาญจนบุรี ชลบุรี ระยอง สระแก้ว บุรีรัมย์ และจันทบุรี) จำนวน 1,045 ไร่ การระบาดลดลง 46 ไร่	ฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน - โรคใบไหม้ แนะนำใช้พันธุ์ต้านทาน หรือพันธุ์ที่ทนทานต่อโรค ปานกลาง ในพื้นที่ที่มีโรครุนแรงให้ปลูกพืชหมุนเวียน อายุสั้น เพื่อลดประชากรเชื้อโรคในดิน การใช้สารเคมีเป็นทางเลือก สุดท้าย ควรใช้สารเคมีที่มีองค์ประกอบเป็นพวกทองแดง- ใช้วิธีเขตกรรม เช่น การไถตากดิน ช่วยกำจัดตัวหนอนและ ดักแด้ในดิน การเก็บเศษซากพืชอาหาร เพื่อลดแหล่งอาหาร สามารถช่วยลดประชากรและการขยายพันธุ์ได้ ถ้าในระยะ หนอนขนาดเล็กและพบการระบาดน้อย พ่นด้วยสารชีวภัณฑ์ ดังนี้ เชื้อแบคทีเรีย บาซิลลัส ทูริงเยนซิส อัตรา 80 กรัม หรือ มล./น้ำ 20 ลิตร เชื้อไวรัส วคลีโอไฟลิอีโดไวรัส หรือ เอ็นพีวี หนอนกระทู้หอม อัตรา 20-30 มล./น้ำ 20 ลิตร โดยพ่นทุก 7 วัน - ไม่ใช้ท่อนพันธุ์จากแหล่งที่พบการระบาดของโรค ทำลาย ต้นมันสำปะหลังที่แสดงอาการ - ขุดหรือถอนต้นที่เป็นโรคไปทำลายนอกแปลง หลีกเลี้ยง การขนย้ายท่อนพันธุ์จากแหล่งที่มีโรคไปสู่แหล่งที่ยังไม่เคย มีการระบาดและกำจัดวัชพืชที่แหล่งพักเชื้อ - ควรยกร่องแปลงปลูกเพื่อไม่ให้น้ำท่วมขัง ก่อนปลูกควรแช่ ท่อนพันธุ์ด้วยเมทาแลกซิล หรือฟอสฟิอิล-อะลูมิเนียม
ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์	1. หนอนกระทู้ข้าวโพด ลายจุด (fall armyworm)	พื้นที่ระบาด 13 (อุดรดิตถ์ อุทัยธานี ตาก นครราชสีมา เชียงใหม่ ยะลา จันทบุรี กาฬสินธุ์ สระแก้ว พัทลุง ขอนแก่น สตูล และสงขลา) จำนวน 4,688 ไร่ การระบาดลดลง 83 ไร่	- ควบคุมการระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (FAW) แนะนำเกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ เก็บกลุ่มไข่ หรือตัวหนอนทำลายทิ้งนอกแปลง
สับปะรด	1. โรคเหี่ยว	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ตราด ประจวบคีรีขันธ์ และราชบุรี) จำนวน 316 ไร่ การระบาดคงที่	- ทำความสะอาดแปลง การเตรียมดิน ควรตัดต้นและป่นตอเก่า สับปะรดทิ้งไว้ 2-3 เดือน พร้อมทั้งเก็บซากต้นสับปะรดทำลาย
อ้อย	1. หนอนกออ้อย 2. โรคใบขาว 3. โรคเส้ดำ 4. ตัวหนวดยาว	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (กาฬสินธุ์ ขอนแก่น เพชรบูรณ์ กาญจนบุรี นครราชสีมา และชลบุรี) จำนวน 1,486 ไร่ การระบาดลดลง 15 ไร่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ขอนแก่น กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ อุดรธานี มุกดาหาร นครราชสีมา และหนองบัวลำภู) จำนวน 22,815 ไร่ การระบาดลดลง 3,961 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (อุทัยธานี บุรีรัมย์ และอุดรดิตถ์) จำนวน 274 ไร่ การระบาดลดลง 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (บุรีรัมย์ และขอนแก่น) จำนวน 167 ไร่ การระบาดคงที่	- หนอนกออ้อย ควรให้น้ำเพื่อให้อ้อยแตกหน่อชดเชย ปล่อยแตนเบียนไข่ไตรโคแกรมมา อัตรา 30,000 ตัว/ไร่/ครั้ง - ใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ปราศจากโรค เช่น ต้นจากการเพาะเลี้ยง เนื้อเยื่อ หรือท่อนพันธุ์จากแหล่งปลูกที่ไม่มีการเกิดโรคใบขาว หมั่นตรวจกำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูก - โรคเส้ดำ ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร ผสมสารจับใบและฉีดพ่นในเวลาเย็น
ทุเรียน	1. เพลี้ยแป้ง 2. เพลี้ยไฟ	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ยะลา ชุมพร จันทบุรี ตราด สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และกระบี่) จำนวน 420 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 47 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี จันทบุรี ชุมพร นครศรีธรรมราช ยะลา และระยอง) จำนวน 1,032 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 4 ไร่	- เมื่อพบระบาดเพลี้ยแป้งเพียงเล็กน้อยให้ตัดหรือเด็ด ส่วนที่ถูกทำลายทิ้งนอกแปลง สารฆ่าแมลงที่ได้ผลในการ ควบคุมเพลี้ยแป้ง คือ คาร์บาริล อัตรา 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร โดยพ่นสารเฉพาะต้นที่พบเพลี้ยแป้งทำลาย - เมื่อพบเพลี้ยไฟระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ อิมิดาโคลพริด ฟิโปรนิล หรือคาร์โบซัลแฟน เลือกใช้สาร

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	3. เพลี้ยไก่แจ้	พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช ยะลา สุราษฎร์ธานี ตราด ชุมพร สงขลา นราธิวาส กระบี่ สตูล และพังงา) จำนวน 948 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 46 ไร่	ผสมน้ำ 20 ลิตร - เมื่อพบเพลี้ยไก่แจ้ระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ ไทอามีทอกแซม/แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ไทอามีทอกแซม อิมิดาโคลพริด หรือไดโนทีฟูแรน โดยเลือกใช้สารผสมน้ำ
	4. เพลี้ยหอยเกล็ด	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ยะลา ชุมพร สงขลา นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี กระบี่ และ นราธิวาส) จำนวน 228 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 1 ไร่	20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน ในช่วงระยะแตกใบอ่อน - เมื่อพบไรแดงทุเรียนหรือไรแดงแอฟริกันระบาดรุนแรง ให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ ไพโรพาร์โกด์ อัตรา 30 กรัม อะมิพรอส อัตรา 30 มล. หรือเฮกซีไทอะซอกซออัตรา 40 มล.
	5. หนอนเจาะผล	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ชุมพร ตรัง สุราษฎร์ธานี จันทบุรี และยะลา) จำนวน 121 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 10 ไร่	- โรครากเน่าโคนเน่า แนะนำให้ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา - เมื่อพบการระบาดของโรคใบติดหรือใบไหม้มากควรพ่นสาร ป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น เฮกซะโคนาโซล อัตรา 20 กรัม
	6. ไรแดง	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (กระบี่ สุราษฎร์ธานี จันทบุรี นครศรีธรรมราช ชุมพร ตราด และนราธิวาส) จำนวน 842 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 5 ไร่	คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ อัตรา 30-50 กรัม เป็นต้น เลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งพ่นทุก 7-10 วัน โดยพ่นที่ใบ
	7. โรครากเน่าโคนเน่า	พื้นที่ระบาด 17 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร สุราษฎร์ธานี ตราด ยะลา ระยอง สงขลา นครศรีธรรมราช พังงา ปัตตานี นราธิวาส ตรัง กระบี่ ประจวบคีรีขันธ์ ภูเก็ต ระนอง และสตูล) จำนวน 4,773 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 70 ไร่	- เมื่อเริ่มพบอาการของโรคใบจุดสาหร่ายให้ตัดใบ หรือ ส่วนที่เป็นโรคนำไปทำลาย หากโรครยังคงระบาดพ่นด้วยสาร ป้องกันกำจัดโรคพืช - หากพบเพลี้ยหอยเกล็ดในปริมาณน้อยบนใบใช้น้ำผสม ไวโตออยล์ อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วเมื่อระบาด
	8. โรคใบติดหรือใบไหม้	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (จันทบุรี ยะลา ตราด ชุมพร นราธิวาส สงขลา นครศรีธรรมราช ตรัง และ สุราษฎร์ธานี) จำนวน 586 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 7 ไร่	รุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลงพ่นเฉพาะต้นที่พบ - เมื่อพบการเข้าทำลายของเพลี้ยจักจั่นฝอยระบาดรุนแรง ให้ใช้สารกำจัดแมลง เช่น คาร์โบซัลแฟน อัตรา 50 มล. หรือ
	9. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ยะลา กระบี่ สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา และตราด) จำนวน 1,115 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 14 ไร่	ไซเพอร์เมทรินโฟฟาโลน อัตรา 40 มล. เป็นต้น โดยเลือกใช้ สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน
	10. เพลี้ยจักจั่นฝอย	พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ตราด สุราษฎร์ธานี ระยอง นครศรีธรรมราช ปราจีนบุรี สงขลา ยะลา กระบี่ และนราธิวาส) จำนวน 996 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 33 ไร่	- เมื่อพบคราบราสีด้า พ่นด้วยน้ำเปล่าล้างคราบราสีด้า และ สารเหนียวที่แมลงปากดูดซับถ่ายไว้ เพื่อลดปริมาณเชื้อ สาเหตุโรค และกำจัดวัชพืชในแปลง
	11. โรคราดำ	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี ยะลา ชุมพร และพังงา) จำนวน 126 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- ในฤดูฝนหมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบ อาการของโรคราที่กิ่งให้ตัดและนำไปทำลายนอกแปลง และใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์
	12. โรคราสีชมพู	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช ชุมพร ตราด สุราษฎร์ธานี สงขลา ภูเก็ต และ กระบี่) จำนวน 183 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 5 ไร่	ผสมน้ำชั้นๆ ทาบริเวณแผลที่ตัด - ห่อผลเพื่อป้องกันหนอนเจาะด้วยถุงพลาสติกสีขาวขุ่น
	13. มอดเจาะลำต้น ทุเรียน	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ชุมพร จันทบุรี ยะลา ตราด สงขลา และตรัง) จำนวน 136 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 1 ไร่	เจาะรูที่บริเวณขอบล่างเพื่อให้หยदनน้ำระบายออก และกำจัด ด้วยวิธีผสมผสาน โดยการพ่นสารฆ่าแมลง แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน
	14. หนอนกินใบ	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ตราด และ สุรินทร์) จำนวน 354 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 13 ไร่	- มอดเจาะลำต้น ควรตัดและเผาทิ้ง สำหรับส่วนของต้น ทุเรียนที่ไม่สามารถตัดทิ้งได้ - หมั่นสำรวจแปลงสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในระยะแตกใบอ่อน ให้เขย่ากิ่ง ตัวหนอนคืบจะทิ้งตัวลงที่พื้นดิน สามารถจับ ทำลายได้ หรือใช้กับดักแสง ไฟล่อตัวเต็มวัยในช่วงกลางคืน - หมั่นสำรวจแปลงเพาะปลูกอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วง ที่มีฝนตกชุก ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง ไม่ให้รกทึบ และกำจัด วัชพืชในสวนเพื่อลดความชื้น หากพบการระบาดของเพียง เล็กน้อย ควรตัดส่วนที่เป็นโรคนำออกไปทำลายนอกสวน

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	15. โรคกิ่งแห้ง 16. โรคแอนแทรคโนส 17. หนอนเจาะเมล็ด 18. โรคผลเน่าทุเรียน	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี ยะลา ปราชินบุรี ชุมพร สุราษฎร์ธานี ตรัง และสงขลา) จำนวน 487 ไร่ การระบาดลดลง 3 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ชุมพร ยะลา และจันทบุรี) จำนวน 401 ไร่ การระบาดลดลง 7 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ตรัง ยะลา นราธิวาส พัทลุง และนครศรีธรรมราช) จำนวน 759 ไร่ การระบาดลดลง 550 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ยะลา และตรัง) จำนวน 31 ไร่ การระบาดลดลง 114 ไร่	- พันสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรคโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรือไอโพรไดโอน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - หมั่นตรวจตราผลทุเรียนในแปลงอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วงผลใกล้แก่ หากพบอาการผลเป็นจุดเน่า ควรทำการฉีดพ่นสารเคมี เช่น เมตาแลกซิล 25% WP หรือ เมตาแลกซิลผสมแมนโคเซป หรือ ฟอสเอทิล อะลูมิเนียม 80% WP ให้ทั่วทั้งต้น ประมาณ 1-2 ครั้ง
เงาะ	1. เพลี้ยแป้ง 2. โรคใบจุดสาหร่าย 3. หนอนคืบกินใบ 4. โรคราแป้ง	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และนครศรีธรรมราช) จำนวน 55 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และนราธิวาส) จำนวน 289 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 5 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 214 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 26 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และนครศรีธรรมราช) จำนวน 129 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 3 ไร่	- ตัดแต่งกิ่งเงาะ จากนั้นให้ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่อง ผูกรอบโคนต้น เพื่อป้องกันมดและเพลี้ยแป้ง - ตัดส่วนที่พบโรคใบจุดสาหร่ายเก็บไปเผาทำลาย และตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง แนะนำให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ - หมั่นสำรวจและสังเกตถ้าพบหนอนคืบกินใบ ให้เกษตรกรพ่นด้วยสารฆ่าแมลง คาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร - โรคราแป้ง ให้เก็บผลที่เป็นโรค ใบแห้ง กิ่งแห้งที่ร่วงหล่นนำไปเผาทำลายนอกแปลง ในแตกช่วงใบอ่อนและเริ่มติดผล
มังคุด	1. เพลี้ยไฟ 2. หนอนกินใบ 3. หนอนซอนใบ 4. โรคใบจุด 5. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ตรัง จันทบุรี ระยอง นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี และชุมพร) จำนวน 157 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช ชุมพร ระยอง พังงา และยะลา) จำนวน 447 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 11 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ระยอง และพังงา) จำนวน 333 ไร่ การระบาดลดลง 5 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช และชุมพร) จำนวน 270 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 6 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร นราธิวาส และตรัง) จำนวน 568 ไร่ การระบาดลดลง 9 ไร่	- การป้องกันกำจัดเพลี้ยไฟในมังคุดในช่วงฤดูแล้ง โดยการพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชควรพ่น 3 ครั้ง - เมื่อพบหนอนคืบกินใบอ่อนเข้าทำลายของยอด ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร เมื่อพบการระบาดในระยะแตกใบอ่อน ให้พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - พันสารเคมีป้องกันกำจัดโรคใบจุด ในช่วงที่มังคุดแตกใบอ่อน เช่น คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ 30-80 กรัม - พันสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรคโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรือไอโพรไดโอน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - เมื่อพบการระบาดของโรคใบจุดสาหร่ายพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ - เมื่อเริ่มพบอาการของโรค ให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งตามอัตราที่ฉลากระบุ - เมื่อพบโรแดงหรือไรแดงแอฟริกันระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง
ลำไย	1. เพลี้ยแป้ง 2. โรคคราดำ 3. โรคพุ่มไม้กวาด	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (เชียงใหม่ จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 79 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (เชียงใหม่ พะเยา จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 260 ไร่ การระบาดลดลง 5 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 202 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 17 ไร่	- หากพบว่า เพลี้ยแป้งเริ่มระบาดในสวนลำไย ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด ได้แก่ มาลาไทออน อัตรา 30 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือไพรีทรอยด์ พ่นให้ทั่ว 2-3 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - พันสารเคมี เช่น คาร์บาริล 85% WP อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร อาจพ่นควบคู่กับสารป้องกันกำจัดเชื้อรา ได้แก่ คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ อัตรา 40-50 กรัม หรือเบนตาโซฟลูทรีน อัตรา 40-50 กรัม - หมั่นสำรวจแปลงปลูกพืช หากพบกิ่งที่เป็นโรคพุ่มไม้กวาด ให้ตัดกิ่งที่เป็นโรคนำมาเผาทำลายนอกแปลง

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	4. หนอนคืบกินใบ 5. โรคโรครากมะหยี่ 6. หนอนม้วนใบ 7. มวนลำไย	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 25 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และเชียงใหม่) จำนวน 48 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และเชียงใหม่) จำนวน 41 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และจันทบุรี) จำนวน 15 ไร่ การระบาดคงที่	- เขย่ากิ่งให้หนอนร่วงหล่นแล้วเก็บรวบรวมไปทำลายหรือนำไปเป็นอาหารสัตว์เลี้ยง และเก็บรวบรวมดักแต่ไปทำลาย หากระบาดมาก ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด เช่น คาร์บาริล อัตรา 45-60 กรัม หรือแลมบ์ดาไซฮาโลทริน อัตรา 12 มล. เลือกใช้ชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - หมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบมีการระบาดให้ตัดแต่งกิ่ง และยอดที่ถูกโรทำลายนำไปเผาทิ้งนอกแปลงปลูก - หมั่นตรวจ ถ้าพบให้เก็บทำลาย หากระบาดรุนแรงมาก ควรฉีดพ่นด้วยยาไโมโนโครโทพอส ในอัตรา 20 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร หรือพ่นด้วยไพรีทรอยด์อัตรา 10 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร - ตัดส่วนที่ถูกทำลายที่มีตัวหนอนแล้วเผาไฟเสียและจับตัวแก่ที่มาเล่นไฟกลางคืนไปทำลาย - จับตัวเต็มวัย ตัวอ่อน และไข่ไปทำลาย หากพบระบาดมาก ใช้ยาฆ่าแมลงพวก โมโนโครโทพอส ฉีดพ่นในอัตรา 20 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร หรือยาฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 45 กรัม/น้ำ 20 ลิตร - การป้องกันกำจัดเพลี้ยไฟในช่วงฤดูแล้งขณะที่อยู่ในออกดอก ติดผลอ่อน การพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช 3 ครั้ง

7. สถานการณ์โรคระบาดสัตว์

โรคพิษสุนัขบ้า สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้า ประจำปีที่ 12 กันยายน 2568

ปัจจุบันมีพื้นที่ควบคุมที่พบการเกิดโรค ทั้งหมด 12 จังหวัด 19 จุด ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ชลบุรี ปราจีนบุรี ระยอง กรุงเทพมหานคร นครราชสีมา ศรีสะเกษ เลย ร้อยเอ็ด อำนาจเจริญ หนองคาย และจังหวัดสงขลา ซึ่งขณะนี้กรมปศุสัตว์ยังได้เร่งรัดควบคุมโรคทุกจุดเกิดโรคโดยฉีดวัคซีนรอบจุดเกิดโรค (ring vaccination) ร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคได้

พื้นที่เฝ้าระวังการเกิดโรค 118 จุด ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครนายก ปราจีนบุรี ระยอง สมุทรปราการ สระแก้ว นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ อำนาจเจริญ อุบลราชธานี เลย กาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด อุตรดิตถ์ น่าน กำแพงเพชร อุดรดิตถ์ นครศรีธรรมราช พัทลุง และจังหวัดสงขลา